
Diagnosen nekrose

BOKOVERSIKT

Forfatteren av boken *Brain death* er professor i nevrologi ved Mayo-klinikken i Rochester, USA, og har fulgt fagområdet siden de såkalte Harvard-reglene så dagens lys i 1968. Med mindre forandringer gjelder disse reglene som vedtatte retningslinjer i de fleste stater i USA. Det gis en oversikt over deres implementering der, i Europa og i deler av Asia. I mange land i Europa, bl.a. i Norge, har man valgt å lovfeste begrepet og fremgangsmåten. Det er ikke tilfelle i de fleste stater i USA og i Storbritannia. Her bygger diagnosen hovedsakelig på en rent klinisk bedømmelse. Heller ikke hvis organer skal brukes til transplantasjon, er det obligatorisk med supplerende undersøkelser som cerebral angiografi.

Mot denne bakgrunn er det naturlig at hovedvekt er lagt på en detaljert fremstilling av den klinisk-nevrologiske undersøkelse. Problemene knyttet til den "vegetative tilstand" og "lock in"-syndromet får grundig behandling. Selv hadde jeg utbytte av kapitlet *Neuropathology of brain death*. Forfatteren er selv hovedansvarlig for de fleste kapitler, men har med seg ti medarbeidere som bl.a. også behandler legale, religiøse, etiske og filosofiske sider. Disse opptar ca. 25 % av boken.

Også i Norge anvendes kliniske kriterier som grunnlag for å fastslå at hjernen er helt ødelagt av nekrose. Men når organer skal fjernes til transplantasjon, er det betryggende at transplantasjonsloven av 1973 med forskrifter spesifiserer fremgangsmåten som bl.a. omfatter cerebral angiografi. Vi bør fortsatt være tilfreds med at loven språklig sett er knyttet til *ubotelig hjerneødeleggelse som følge av nekrose*, og ikke til "hjernedød". Anvendelse av et slikt begrep vil hos lærd og leg kunne skape forestillinger om at det er flere døds måter. Det er ikke tilfelle. Liv er utelukkende knyttet til hjernefunksjoner. Det er viktig at vi i skrift og tale vedlikeholder denne tradisjon.

Denne boken er ikke omfattende nok for nevrologer, og har en del mangler som norske intensivmedisinere og kirurger vil savne. Jeg kan ikke anbefale den for norske forhold.

ErikEnger

Jar

Publisert: 20. april 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

